

Maloxat MAXMUDOVA,

Navoiy davlat pedagogika instituti Informatika kafedrası (PhD) katta o'qituvchisi

E-mail: maloxat_1977@mail.ru

Tel: +99891-309-52-77

Navoiy innovatsiyalar universiteti, Iqtisodiyot va axborot texnologiyalar kafedrası dotsenti Sh.J.Xudoyorov taqrizi asosida

POSSIBILITIES OF THE LIVEWORKSHEETS.COM PLATFORM IN THE DEVELOPMENT OF METHODOLOGICAL TRAINING OF TEACHERS

Annotation

This article is aimed at improving the possibilities of using the Liveworksheets.com platform in developing methodological training for teachers and improving their skills in creating electronic resources in the form of text, graphic, audio and animation materials.

Key words: Resource, computer, program, educational, interactive, multimedia, technology, animation, remote.

ВОЗМОЖНОСТИ ПЛАТФОРМЫ LIVEWORKSHEETS.COM В РАЗВИТИИ МЕТОДИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВКИ УЧИТЕЛЕЙ

Аннотация

Данная статья направлена на улучшение возможностей использования платформы Liveworksheets.com в развитии методической подготовки учителей и совершенствовании их навыков и умений в создании электронных ресурсов в виде текстовых, графических, аудио и анимационных материалов.

Ключевые слова: Ресурс, компьютер, программа, образовательный, интерактивный, мультимедийный, технологии, анимация, удаленный.

O'QITUVCHILARINING METODIK TAYYORGARLIGINI RIVOJLANTIRISHDA LIVEWORKSHEETS.COM PLATFORMASI IMKONIYATLARI

Аннотасија

Ushbu maqola o'qituvchilarining metodik tayyorgarligini rivojlantirishda Liveworksheets.com platformasidan foydalanish imkoniyatlari va elektron resurslarni matnli, grafikli, ovoqli, animatsion materiallar shaklida yaratishga oid ko'nikma hamda malakalarini oshirimga qaratilgan.

Kalit so'zlar: Resurs, kompyuter, dastur, ta'lim, interaktiv, multimedia, texnologiya, animatsiya, masofaviy.

Kirish. Respublikamizda ta'lim jarayoniga raqamli texnologiyalarni joriy etish, pedagoglarning bu sohada chuqur bilim va tajribaga ega bo'lishlari uchun yangidan yangi loyihalar ishlab chiqilmoqda. Jamiyatning barcha sohalarida raqamli texnologiyalarni joriy etish dolzarb ijtimoiy zaruriyat ekaniga urg'u bergan holda O'zbekiston Respublikasi Prezidenti SH.M.Mirziyoyev quyidagilarni qayd etib o'tadi: "Taraqqiyotga erishish uchun raqamli bilimlar va zamonaviy axborot texnologiyalarini egallashimiz zarur va shart. Bu bizga yuksalishning eng qisqa yo'lidan borish imkoniyatini beradi. Zero, bugun dunyoda barcha sohalariga axborot texnologiyalari chuqur kirib bormoqda. Albatta, raqamli iqtisodiyotni shakllantirish kerakli infratuzilma, ko'p mablag' va mehnat resurslarini talab etishini juda yaxshi bilamiz. Biroq, qanchalik qiyin bo'lmasin, bu ishga bugun kirishmasak, qachon kirishamiz?! Ertaga juda kech bo'ladi"[1].

Ta'lim sifatini oshirish, dars samaradorligi, o'quvchi yoshlarga zamon talabiga mos keladigan bilimlarni olishlari uchun olib borilayotgan ishlar ko'lami kelajak avlodning yuqori darajali intellektual salohiyatga ega bo'lishiga xizmat qiladi. Zamonaviy pedagog uchun dars jarayonida zamonaviy raqamli texnologiyalardan unumli va to'laqonli ishonch bilan foydalanish, uning axborot texnologiyadan foydalanish madaniyati, bu bilimlardan tizimli ravishda foydalana olishi har qachongidanda muhimdir.

AQSh va Yevropa ta'lim tizimida raqamli texnologiyalardan foydalanish o'tgan asrning 60-yillaridan boshlangan bo'lsada, zamonaviy ta'lim texnologiyalarni qo'llagan holda onlayn ta'lim berish 2000 yildan keyingina o'zining yuqori talab darajasiga erishdi va hozirgi kunga qadar rivojlanishda davom etmoqda. Ta'limni boshqarish tizimi LMS (Learning Management System) – bu dunyoning istalgan nuqtasidan istalgan qurilmadan foydalanish mumkin bo'lgan o'quv materiallari – video darsliklar, ma'ruzalar, taqdimotlar, kitoblar va kurslar omboridir. Bugungi kunda LMS butun dunyo bo'ylab ta'limda o'zgartirish kiritib, ko'plab davlatlarda ta'lim sohasiga yo'naltirilgan masofadan turib o'qitish va o'qish imkonini beruvchi pullik va bepul platformalarning turlarini ko'paytirmoqda. Bu platformalardan ko'plab tashkilotlar o'z xodimlarini malakasini oshirish, biznesni rivojlantirish, yangi kvalifikatsiyalarni o'zlashtirish maqsadida foydalanishmoqda. Ta'lim berish sifati, imkoniyati, usullarining yuqoriligi jihatidan ko'plab foydalanuvchilarga ega ta'lim platformalariga misol qilib "Absorb", "Thinkific", "TalentLMS", "Mindflash", "SkyPrep", "iSpringLearn", "Moodle", "Edmodo", "Blackboard", "Schoology", "GoogleClassroom" kabi platformalarni keltirish mumkin. Bu platformalardan dunyoning ko'plab kompaniya, universitet, maktablar va boshqa ko'plab xususiy ta'lim muassasalari samarali foydalanib kelishmoqda. Yuqorida qayd etilgan platformalar axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini o'rganishda rag'batlantiradigan usullardan foydalanishga imkon beradi.

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili. Ta'lim sohasida raqamli texnologiyalardan foydalanish o'qituvchilarga o'qitishning metodini, tashkiliy shaklini va mazmunini sifatli o'zgartirish imkonini beradi. Pedagogik faoliyat vositalari takomillashtirilmoqda, o'qitish sifati va samaradorligi ortib bormoqda. raqamli texnologiyalardan an'anaviy o'qitish vositalariga nisbatan juda ko'p afzalliklarga ega. Raqamli ta'lim resurslarining maqsadi axborot jamiyatida talabalarning intellektual imkoniyatlarini mustahkamlash, shuningdek, ta'lim tizimining barcha bosqichlarida ta'lim sifatini oshirishdan iborat.

Raqamli ta'lim resurslaridan zamonaviy innovatsion texnologiyalarning masofali uslublari orqali mutaxassis kadrlarni tayyorlash holati qator olimlarimiz (A.Abduqodirov, U.Begimqulov, R.Boqiyev, M.Yo'ldoshev, F.Zokirova, M.X Lutfullayev, N.A.Muslimov, YE.S.Polat, M.Y.Buxarkina, N.M.Valyushina, M.V.Moiseyeva A.A.Andreyev, O.YE.Belova, V.A.Brilyova, N.A.Goncharova, Y.P.Gospodarik, V.V.Gura, A.V.Danilkevich, 3.N.Ismailova, V.A.Kuklev, E.S.Matosov, A.L.Nazarenko, O.A.Tarabrin, A.Y.Uvarov, A.V.Xutorskoy kabi) tomonidan innovatsion pedagogik va axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanishning nazariy va metodik asoslarini rivojlantirish tadqiq qilgan.

Shunga muvofiq masofali ta'lim va masofali o'qitish iboralariga olimlarimiz tomonidan berilgan ta'riflar tahlil qilindi. A.A.Abdulloqirov bergan ta'rifiga muvofiq "Masofali o'qitish – o'quv jarayoniga tegishli bo'lgan barcha komponentlar (maqсад, mazmun, usul, shakl, o'qitish vositalari va hokazo), Internet-texnologiyasining maxsus vositalari va boshqalar bilan amalga oshiriladigan va interfaollikni ko'zda tutgan o'qituvchi va talabalarining masofadan turib o'zaro aloqa qilishidir"[2].

"Masofaviy ta'lim – o'qitishning yangi shakli bo'lib, u o'qitishning ishlab chiqarishdan ajralgan va ajralmagan holdagi ko'rinishlaridan farq qiladi. U ta'limning yangi shakllari, metodlari, vositalari, tashkil etilishi, pedagog va talaba o'rtasidagi hamda talabalarining o'zaro muloqoti shakllarini nazarda tutadi" deb ta'rif etilgan[3].

Tadqiqot metodologiyasi. Keyingi yillarda respublikamizda ham bu tizimni rivojlanish borasida ko'plab amaliy ishlar olib borilmoqda. Xalqaro tajribalarga tayangan holda yangi umummilliy, xalqaro talablarga javob bera oladigan ta'lim tizimini shakllantirishni maqsad qilar ekanmiz, barcha ta'lim tashkilotlarida ham raqamli texnologiyalardan foydalangan holda mashg'ulotlarni o'tkazish raejalarini tuzish va uni samarali tashkil etish maqsadga muvofiq bo'ladi. Shuningdek, o'qituvchilarga o'quv jarayonini faollashtirishning usul, uslub va vositalarini mustaqil tanlash huquqi va imkoniyati berilgan [5].

Yuqoridagi fikr va mulohazalardan kelib chiqib har bir fandan biron-bir mavzu bo'yicha interaktiv plakatlar, ish varaqlari va illyustratsiyalar yaratish uchun: "LearningApps", "Thinglink", "Liveworksheets" va ko'plab onlayn ilova platformalardan foydalanib kelinmoqda. Biz sizni ta'lim sifatini oshirish va raqamli texnologiyalarni qo'llash uchun yana bir yordamchi vositalardan biri Liveworksheets.com interaktiv ishchi varaqlar dizayneri Liveworksheets.com web-xizmatidan foydalanib o'qituvchilarni metodik tayyorgarligini rivojlantirishda foydalanish imkoniyatlari bilan tanishtirmoqchimiz. Liveworksheets.com, 2010 yilida yaratilgan bo'lib, ta'lim oluvchi va o'qituvchilar uchun mo'ljallangan, platforma yaratuvchilari tomonidan 3 ta asosiy tizimini taklif qilishadi: sinov (bepul), professional (oyiga 7 AQSH dollar) va ustunlik (oyiga 15 AQSH dollar). Bepul versiya o'rganish uchun juda qulay interfaol ta'limga oid interaktiv mashqlar, topshiriqlar va test materiallarini tuzishga mo'ljallangan onlayn platformadir. Bu onlayn tizim o'qituvchilarga an'anaviy ish varaqlarini (doc, pdf, png yoki jpg formati) avtomatik belgilash bilan interaktiv onlayn mashqlarga aylantirish imkonini beruvchi ta'lim vositasi hisoblanadi. Dars jarayonini tashkil etishda interaktiv darslar tuzish, vazifalar yaratish, va dastur orqali interfaol ish varaqlarida audio va video kontent, bir nechta tanlov mashqlari, ochiq javobli savollar, boshqotirmalar, viktorinalar, tinglash va gapirishga mos ko'nikmalarini rivojlantirish, mp3 fayllar, YouTube kanalidagi video film, PowerPoint fayllari uchun mashqlar to'plamlari turli xil fanlarda mavjud, shuningdek o'zingiz ham yangi ma'lumotlar yaratish imkoniyatiga egasiz.

Liveworksheets.com platformasini afzalliklari:

interaktiv varaqlarni yaratishdan bepul foydalanish;

boshqa o'qituvchilar tomonidan yaratilgan tayyor topshiriqlarning bepul ma'lumotlar bazasidan foydalanish;

talabalar bilimini tezkor tekshirish, talabalarga ularning natijalarini ko'rish imkonini berish;

topshiriqni bajarish uchun vaqt chegarasini belgilash;

talabalar bazasini yaratish;

turli xil topshiriq shablonlaritahrirlash va yaratish.

Liveworksheets.com platformasini kamchiliklar orasida quyidagi xususiyatlarni ta'kidlash mumkin:

ingliz va ispan tillarida interfeys.

bepul kirish rejimida xizmat faqat 30 ta ish varag'ini yaratish imkonini beradi.

Liveworksheets.com platformasini texnik talabi:

HTML5 va CSS3: Liveworksheets.com, interaktiv ta'lim materiallarini yaratishda HTML5 va CSS3 texnologiyalaridan foydalanadi. Bu texnologiyalar platforma ustida sodda va samarali interaktivlik yaratish imkonini beradi.

JavaScript: Sayt, talabalar bilan o'qituvchilar o'rtasida interaktivlikni ta'minlash uchun JavaScript dasturlash tilidan foydalanadi. Bu, saytdagi interaktiv elementlarning sodda va tez ishlashini ta'minlaydi.

Drag-and-Drop Texnologiyasi: Liveworksheets.com, drag-and-drop (surib olish va qo'yib olish) interaktivlikni qo'llab-quvvatlaydi. Bu, talabalar uchun vazifalarni yechib olishni va materiallar orasida aylanishni oson va qulay qiladi.

Saytning dizayni, responsive (moslashuvchan) bo'lib, turli qurilmalarda va ekranga mos ravishda moslashish imkoniyatiga ega. Bu, talabalar uchun mobil qurilmalarda ham qulay va sodda foydalanish imkonini ta'minlaydi[7].

Ushbu xizmatning yaxshi tomoni shundaki, u chop etilgan ish varaqlarini interaktiv jonli varaqlarga aylantirish imkonini beradi. Bunday ish varaqlari mavzuni o'rganish uchun motivatsiyani oshiradi, shuningdek, o'qituvchining vaqtini tejaydi.

Tahlil va natijalar. Liveworksheets.com platformasi veb-sayti xizmatidan foydalanish uchun sizdan ro'yxatdan o'tish talab etiladi va elektron pochta manzilingiz orqali ro'yxatdan o'tish imkonini beradi.

Ro'yxatdan o'tish uchun <https://www.liveworksheets.com> veb-saytiga o'tib quyidagi maydonlarni to'ldirish kerak.

Войдите в систему по имени пользователя / адресу электронной почты *

malokat_1977@mail.ru

Для входа в систему вы можете использовать свое имя пользователя или адрес электронной почты.

Узнав себя, у которой проблемы с входом в систему: добавьте "lw_student_" к своему имени пользователя. Например, "jane_doe1" становится "lw_student_jane_doe1".

Пароль *

Введите пароль, который соответствует вашему имени пользователя.

I'm not a robot

LOG IN

[Забудь свой пароль](#)

Нет аккаунта? [Регистрация](#)

1-rasm. Liveworksheets.com veb-saytidan ro'yxatdan o'tish

Ro'yxatdan o'tganingizdan so'ng, siz tizimda 50 dan ortiq tilda tayyorlangan fanlarga oid cheksiz miqdordagi tayyor topshiriqlarni kirib ko'rish huquqiga ega bo'lasiz, balki o'zingiz ham interaktiv ish varaqlarini yaratishingiz va ularni ish kitoblariga birlashtirishingiz mumkin.

Talabalarinigizni ro'yxatdan o'tkazganingizdan va ularga login va parollarni berganingizdan so'ng siz o'z sinflaringizni yaratish imkoniyatiga ega bo'lasiz. Login va parolni olgan talabalar platformaga kirishlari va vazifalarni bajarish huquqlariga ega bo'lishadi.

2-rasm. Tizimda fanlardan ish varaqlar namunasi

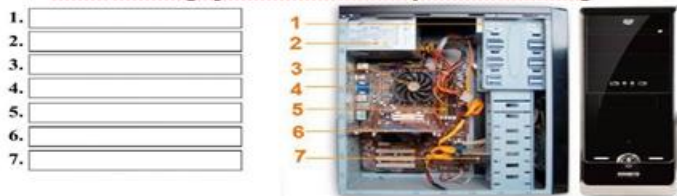
Tizimda cheksiz turli mavzular uchun fanlardan tayyorlangan topshiriqlar bilan ish varaqlari fanlar va mavzularga mos saqlangan.

O'quvchining Familiyasi va ismi
Sinf

1. Asosiy kompyuter qurilmalarni ajratib yozing.

2. Tizim blokidagi qurilmalarni asoslab jadvalni to'ldiring.

3. Tashqi va ichki qurilmalarni rasmdan ajratib jadvalga joylashtiring.

4. Tizim blokidagi bortlarni kompyuter qurilmalarni mosini tanlab aniqlang

3-rasm. Iformatika fanidan tayyor na'munalar

Ishchi varaqni yaratish uchun (Создать) elementni tanlash orqali - interaktiv varaqlarni yaratishingiz mumkin. Tayyor ish varaqlarni Word, PDF yoki JPEG formatida tayyorlab saqlash mumkin.

Шаг 1: Загрузите свой лист

Файл не выбран

Формат: docx, pdf, jpg или png Ограничение размера: 5 МБ

Если дизайн вашего документа изменился после загрузки, попробуйте это:

1. Вставьте ваши шрифты в ваш текстовый документ.
2. Если этого недостаточно, перед загрузкой преобразуйте документ в pdf.

4-rasm. Liveworksheets.comda yaratilgan fayllarni saqlash

Ishchi varaqni saqlashda unga nom berish kerak. Ishchi varaq xizmatning barcha foydalanuvchilariga taqdim etilish yoki uni faqat o'zingiz uchun ochiq qilishingiz mumkin. Talabaga yuborishda saqlash tugmasini bosganingizdan so'ng yaratilgan ish varag'iga havolani Google Classroomga qo'shish, Telegram, WhatsApp orqali ulashish yoki pochta orqali yuborish mumkin.

Bunday o'qitishni tashkil etishda o'qituvchidan elektron resurslarni yaratish dasturlari bo'yicha bilim va ko'nikmaga ega bo'lishlikni hamda auditoriyada foydalanuvchi interfeysini ta'minlovchi texnik vositalarning bo'lishligi talab etiladi. Ta'lim jarayonini sifat va mazmun jihatdan yanada yuqori bosqichga ko'tarishga xizmat qiladi.

Zamonaviy o'qitish texnologiyalari - majmuaviy integral (butun, bog'lik) tizim bo'lib, unda ta'lim maqsadlari asosida belgilangan ko'nikma va malakalar o'quvchilar tomonidan nazariy bilimlarni o'zlashtirish, ularda muayyan ma'naviy-axloqiy sifatlarini tarbiyalashga yo'naltirilgan pedagogik faoliyat elementlarining ma'lum tartibga solingan to'plamidir [9].

Xulosa va takliflar. Liveworksheets.com platformasi, talabalar va o'qituvchilar uchun interaktiv ta'lim materiallarini tuzish va o'rganishda samarali va qiziqarli imkoniyatlarni taqdim etishda muvaffaqiyatli bo'lgan onlayn veb-saytdir. Bu veb-platformaning boshqa ma'lumotlari va xususiyatlari, dastur tuzish, testlar yaratish, animatsiyalar qo'llash, shaxsiy kabinetlar va ko'p boshqa yo'nalishlarda keng imkoniyatlarni o'z ichiga olgan bir tuzilma hisoblanadi.

Kuzatishlarimiz shuni ko'rsatadiki, ta'lim tizimini rivojlanishi uchun cheksiz imkoniyatlar mavjud. Biz ta'lim tizimi ishtirokchilaridan birozgina ma'suliyat, izlanish, o'z ustimizda ishlab kasbiy ko'nikma va malakalarimizni rivojlantirish, chet tillarni o'rganish, raqamli texnologiyalar bilan qurollanish talab etiladi xolos. Biz qaysi ta'lim yo'nalishda bo'lishimizdan qat'iy nazar hozirgi zamon internet makoni bizga shunday cheksiz imkoniyatlarni taqdim etadi.

Veb-texnologiyalarga asoslangan o'quv-didaktik materiallar (yoki o'quv materiallari) deganda, o'qitilishi va o'rganilishi lozim bo'lgan bilimlarni beruvchi har qanday axborot tashuvchilarni tushunamiz. Ular axborot olish va axborotni qayta ishlash uchun ishlatiladi.

ADABIYOTLAR

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi "2022-2026-yillarga mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-60-son Farmoni
2. Abduqodirov A.A., Pardayev A.X. Masofali o'qitish nazariyasi va amaliyoti. -T.: Fan, 2008. B. 46
3. Begimqulov U.SH., Djurayev R. X. va boshq. Pedagogik ta'limni axborotlashtirish: nazariya va amaliyot. Monografiya. <http://www.uzpfiti.uz/uz/index.php>. B. 54
4. Muslimov N.A. Kasb ta'limi o'qituvchisini kasbiy shakllantirishning nazariy-metodik asoslari. Ped. fan. dokt. ... dis. - T.: O'MKHTTKMOUQTI, 2007.B. 183
5. Ishmuxamedov R.J., Yuldashev M. Ta'lim va tarbiyada innovatsion pedagogik texnologiyalar. – T.: Nihol nashriyoti, 2016. – 279-b.
6. Дистанционный урок как инновационная образовательная среда. URL: <https://urok.1sept.ru/articles/643950>
7. Белоусова Н. М. Методические рекомендации по использованию сервиса Liveworksheets на дистанционном уроке. <https://urok.1sept.ru/> 24.06.2021
8. Журкина М. И. Различные подходы к определению понятия «электронный образовательный ресурс» // Проблемы педагогики. — 2020. — № 3 (48). — С. 99–100.
9. M.A.Maxmudova., M.L.Husanova Bo'lajak informatika fan o'qituvchilarining metodik tayyorgarligini rivojlantirishda raqamli texnologiyalarning imkoniyatlari Raqamli iqtisodiyot, elektron hukumat va sun'iy intellekt uchun dasturiy vositalar, axborotlarni qayta ishlashning zamonaviy usullari Respublika ilmiy-amaliy anjumani 2023 yil 16-17 iyun 16-19 bet
10. Maxmudova M. A., Nasirova Sh.N. Kompyuter dasturlari vositasida o'quvchilarning bilim egallashga qiziqishlarini rivojlantirish "Mug'allim hem uzluksiz bilimlendirio'" Ilmiy-metodikaliq jurnal № 5 2019 jil. Nukus – 2019, 25-27 bet.